

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2019/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Denetim, Raporlama ve Meslek Hukuku
23 Aralık 2019 Pazartesi – 18.00 - 20.00

Uyarı: Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.

SORULAR

SORU 1- 1 Seri no.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği'nin 3.7'nci maddesine göre, yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenmesi gereken "Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu" na ilişkin olarak aşağıda yer alan konular hakkında bilgi veriniz.

- Tasdikin Amacı ve Tasdik Sözleşmesi Düzenlenmesi (3 puan)
- Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporunda Bulunması Gereken Bilgiler ile Yeminli Mali Müşavirlik Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu Dispozisyonu (20 puan)
- Raporunun Vergi Dairelerine Teslim Edilmesi (2 puan)
- Yeminli Mali Müşavirlerin Müteselsil Sorumluluğu (5 puan)

SORU 2- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği uyarınca, Yeminli Mali Müşavirlerin mesleklerine ilişkin olarak meslek mensupları ve iş sahipleriyle ilişkilerde haksız rekabet teşkil eden eylem ve davranışları belirtiniz. (15 puan)

SORU 3- a) Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen, "Denetim Öncesi Saptanacak Hususlar" (10 puan), "Denetimin Planlaması" (5 puan) ile "Denetim Kontrolü" (5 puan),

b) Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca, araştırma ve incelemenin planlanması, (10 puan) konuları hakkında bilgi veriniz.

SORU 4- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik eki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkelerin, Tüm Meslek Mensuplarının Uyacakları Temel Etik İlkeler kısmında yer alan düzenlemeler hakkında kısaca bilgi veriniz. (10 puan)

SORU 5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği uyarınca, disiplin kurulu kararlarına karşı itiraz (8 puan) ile disiplin kurulu kararlarının nasıl kesinleştiğini (7 puan) açıklayınız.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1 – a)-Tasdikin Amacı ve Tasdik Sözleşmesi Düzenlenmesi: 1 Seri No.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliğinin 3.7 maddesine göre, anılan tebliğ ile usul ve esasları belirlenen düzenlemeden mükelleflerin yararlanmaları Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporu ibrazı şartına bağlanmıştır. Bu kapsamda yeminli mali müşavirlerce yapılacak tasdikin amacı; mükelleflerin, 1 Seri No.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği ve gerektiğinde bu konuda yayımlanacak tebliğ ve benzeri düzenlemeler kapsamındaki uygulamadan yararlanılması için öngörülen şartları sağlayıp sağlamadıklarının tespit edilmesidir.

Söz konusu istisnadan yararlanabilmeleri bakımından, yeminli mali müşavirler ile 11 Sıra No.lu Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliğinin ekine uygun olarak düzenlenecek "Tasdik Sözleşmesi"nin I inci bölümünde yer alan "Tasdik Konusu" başlıklı sütun, "19- Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu" şeklinde kodlanacaktır.

Diğer taraftan, 1 Seri No.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliğinin Raporun Konusu ve İbraz Süreleri başlıklı 3.7.1. bölümünde; "Mükelleflerin sözleşmeli yeminli mali müşavirlerinin bulunması halinde, faaliyet raporunun sözleşmeli müşavirler tarafından düzenlenmesi yeterli olacaktır." denilmektedir.

Bu düzenleme uyarınca, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri ve eklerinin tasdiki (tam tasdik) için yeminli mali müşavirlik sözleşmesi düzenleyen mükelleflerin, Serbest Bölgelerde istihdam ettikleri personelin ücretlerinin gelir vergisinden istisna edilmesi işlemlerinin yeminli mali müşavirlerce tasdiki konusunda, tam tasdik sözleşmelerinin bulunduğu yeminli mali müşavirler yetkili olacaktır. Tam tasdik sözleşmesi bulunan mükellefler tam tasdik sözleşmelerinin bulunduğu yeminli mali müşavirle Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu sözleşmesi düzenleyeceklerdir. Tam tasdik sözleşmesi bulunmayan mükellefler ise diledikleri bir yeminli mali müşavirle Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu sözleşmesi düzenleyebileceklerdir. **(3 puan)**

b) Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporunda Bulunması Gereken Bilgiler ile Yeminli Mali Müşavirlik Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu Dispozisyonu: Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu, aşağıda yer alan Rapor Dispozisyonuna uygun olarak hazırlanacaktır. Düzenlenecek rapora, Gümrük Çıkış Beyannamesi, Faaliyet Ruhsatı ile Kapasite Raporu örnekleri ile raporu düzenleyen yeminli mali müşavirin gerekli gördüğü inceleme ile ilgili diğer belgelerin eklenmesi gerekmektedir.

Düzenlenecek raporda;

- Serbest bölgede üretilen ürünlerle bölge içinden, Türkiye'den veya dışarıdan alınan ürün tutarları,

- Bölge içine, Türkiye'ye veya yurt dışına satış tutarları,

- Bölgede üretilen ürünlerin toplam FOB bedelinin en az % 85'inin yurt dışına ihraç edildiği, hususlarının, 1 Seri No.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliğinde ve gerektiğinde bu konuda yayımlanacak tebliğ ve benzeri düzenlemelerde açıklanan usul ve esaslara uygun olduğunun tevsik edilmesi gerekmektedir.

Aynı mükellefle ilgili olarak aynı yılda, aynı yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen ve aynı vergi dairesine verilen müteakip tasdik raporlarının, "Genel Bilgi" bölümünde yer alan ve değişmeyen bilgilere raporda yer verilmesine veya değişmeyen belgelerin rapora eklenmesine gerek bulunmamakta olup, bu bilgi ve belgelerin yer aldığı raporun tarih ve sayısı müteakip raporlarda belirtilecek, değişiklik olması halinde ise değişiklik ile ilgili bilgi verilecektir. Düzenlenen raporun ilgili yılın ilk raporu olması halinde, bilgi ve belgelerin tamamına raporda yer verilecektir.

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SERBEST BÖLGE FAALİYET TASDİK RAPORU DİSPOZİSYONU

I. GENEL BİLGİ: Bu bölümde en az aşağıdaki bilgiler yer alacaktır.

- Mükellefin adı, soyadı, ünvanı, ve/veya ortaklarının adları ve adresleri.
- Mükellefin iştigal konusu, ticaret sicil kaydı ve numarası.
- Mükellefin ve varsa ortaklarının bağlı bulunduğu vergi dairesi, vergi kimlik numarası.
- Mükellefin (varsa) sanayi sicil belgeleri.
- Mükellefin kayıtlı olduğu mesleki kuruluşlar.
- Mükellefin son iki yıllık muhtasar beyannamesi örneği.
- Mükellefin kapasite raporu bilgileri
- Faaliyet ruhsatı
- Gümrük çıkış beyannameleri.
- Mükellefe nakden veya mahsuben yapılan ödemeler.
- Mükellefin çalıştırdığı işçi sayısı ve bunların çalıştıkları süreler.
- Gerekli görülen diğer hususlar.

II. USUL İNCELEMELERİ: Bu bölümde en az aşağıdaki bilgilere yer verilecektir.

- Yasal defterlerin tasdikine ilişkin bilgiler.
- Söz konusu şirketlere ilişkin sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde haklarında rapor veya tespit varsa bununla ilgili bilgiler.
- Gerekli görülen diğer hususlar.

III. HESAP İNCELEMELERİ: Bu bölümde en az aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- Üretilen ürünlerin toplam FOB bedeli (üretilen ürünlerin birim FOB bedeli ile toplam üretilen ürün miktarının çarpılmasıyla elde edilen tutardır.)
- Üretilen ürünlerin birim FOB bedeli (üretilen mallardan satışı yapılanların satış tutarı toplamının satılan ürün miktarına bölünmesiyle elde edilen tutardır.)
- Üretilen ürünlerin aynı yıl içinde satılmaması durumunda, ortalama FOB bedeli bulunacak ve buna göre toplam FOB bedeli tespit edilecektir. Ortalama FOB bedeli, birden fazla yıla ait birim FOB bedellerinin ortalamasıdır.
- Stoklarında kalan ürünlerin toplam FOB bedeli,
- Gerçekleştirilen toplam ihracat tutarı,
- Serbest bölgede üretilen ürünlerle bölge içinden, Türkiye'den veya dışarıdan alınan ürün tutarları,
- Bölge içine, Türkiye'ye veya yurt dışına satış tutarları,
- Bölgede üretilen ürünlerin toplam FOB bedelinin en az % 85'inin yurt dışına ihraç edildiği,
- İstihdam edilen personele ödenen toplam ücret ve bu ücretler üzerinden hesaplanan gelir vergisi,
- Serbest bölgede üretim faaliyeti dışında hizmet veya mal satışı faaliyetlerinde bulunan mükellefler nezdinde çalışanlara ödenen toplam ücretler,
- Serbest bölgede çalışan personelin çeşitli nedenlerle serbest bölge dışında çalıştığı sürelerle ilişkin ödenen toplam ücretler,
- İstisna kapsamında değerlendirilen ücretler üzerinden hesaplanan gelir vergisi,
- Gerekli görülen diğer hususlar.

IV. SONUÇ: Bu bölümde yeminli mali müşavirler, mükelleflerin 1 Seri No.lu 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği ile gerekli görüldüğü takdirde bu konuda yayımlanacak müteakip 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun Genel Tebliği çerçevesinde incelendiğini, istisnadan yararlanmak için aranılan şartların mevcut olduğunu, belirtilen üretim ve satış tutarlarının gerçek olduğunu ve fiili durum ile belge ve kayıtların birbiriyle uyumlu ve ilgili mevzuata uygun olduğunu kesin olarak ifade edeceklerdir.

(20 puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

c) Raporunun Vergi Dairelerine Teslim Edilmesi: Söz konusu raporlar ilgili vergi dairelerine bizzat raporu düzenleyen yeminli mali müşavir tarafından kimlik ibraz edilerek tutanak karşılığında teslim edilecektir. Tutanaklar vergi dairesi müdürü veya yardımcılarında biri tarafından imzalanacaktır. **(2 puan)**

d) Yeminli Mali Müşavirlerin Mütessesil Sorumluluğu: Yeminli mali müşavirler, gerçek durumu tespit etmek için her türlü belgeden yararlanmak ve "Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre her türlü inceleme tekniklerini kullanmak zorundadırlar.

Yeminli mali müşavirlerce söz konusu belgelerin sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olup olmadığı araştırılacak, şüphelenilen durumlarda ilgililerin mükellefiyet kayıtları vergi dosyalarından ve diğer kamu idarelerinden bilgi alınarak tetkik edilecektir. 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu ile bu Kanunun uygulamalarına ilişkin mevzuat uyarınca, imza ve mühür kullanmak suretiyle tasdik yapan ve tasdik raporu düzenleyen yeminli mali müşavirler, tasdik kapsamı ile sınırlı olmak üzere tasdik doğruluğundan sorumludurlar.

Yeminli mali müşavirler; yaptıkları tasdik doğru olmaması nedeniyle, tasdik raporunda yer alan mevzuata aykırı hususların tespit edilmesi halinde; alınması gereken vergilerden, kesilecek cezalardan ve hesaplanacak gecikme faizlerinden mükellefler ile birlikte müştereken ve mütessesilen sorumlu tutulurlar. **(5 puan)**

CEVAP 2 – Konuya ilişkin olarak söz konusu Yönetmeliğin 6,'ncı maddesinde şu açıklamalar yapılmıştır: Meslek mensupları, mesleki dayanışma sorumluluğunun bilincinde olarak, kendi aralarında ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde haksız rekabete neden olacak eylem ve davranışlarda bulunamazlar. Aşağıda sayılı haller özellikle haksız rekabet teşkil eder:

1) Muhasebe ve denetim standartlarına uymamak, mesleki faaliyetlerin yürütülmesinde gereken mesleki özeni göstermemek.

2) Bir diğer meslek mensubu ile sözleşmesi bulunan iş sahiplerini sözleşme yapmak amacıyla mevcut sözleşmelere aykırı davranmaya veya bu sözleşmeleri feshetmeye yöneltmek.

3) İzinsiz olarak faaliyette bulunmak, yetki belgeleri ve ruhsatları iptal olduğu halde doğrudan veya dolaylı olarak mesleki faaliyete devam etmek veya faaliyetleri geçici olarak durdurulduğu halde mesleki faaliyetlere doğrudan devam etmek.

4) Yetki belgeleri ve ruhsatları iptal olduğu veya faaliyetleri geçici olarak durdurulduğu halde unvanlarında, ilan ve reklamlarında, mesleki faaliyette buldukları intibasını yaratacak kelime veya ibareler kullanmak.

5) Meslek ruhsatının kiralanması veya çeşitli menfaatler sağlayarak meslek mensubu olmayan kişilere faaliyette bulunma imkanı sağlamak.

6) Mesleği yapmaları yasaklananları çalıştırmak veya bu kişilerle her ne şekilde olursa olsun doğrudan veya dolaylı olarak mesleki işbirliği yapmak.

7) Üçüncü şahısları yanıltacak şekilde gerçeğe aykırı belge düzenlemek ve onaylamak,

8) Bir diğer meslek mensubunun çalışanlarına ve diğer yardımcı kişilere işlerini yerine getirirken yükümlülüklerine aykırı davranmaya yöneltebilecek şekilde doğrudan veya dolaylı menfaat sağlamak veya önermek.

9) Bir diğer meslek mensubunun çalışanlarını ve diğer yardımcı kişileri her türlü vasıtayla meslek mensuplarının veya iş sahiplerinin iş sırlarını ele geçirmeye veya açıklamaya yöneltmek.

10) Bağımlı çalışan meslek mensupları bakımından aynı anda birden çok işletmede mesleki sorumluluk üstlenmek.

11) Mevzuat hükümlerinin emredici kurallarına aykırı davranmak suretiyle meslek mensupları karşısında haksız şekilde avantaj elde etmek. **(15 puan)**

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP 3 – a) Denetim Öncesi Saptanacak Hususlar: Meslek mensupları, uzmanlık deneyimlerini ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak, teklif edilen işi kabul edip etmemekte serbesttirler. Bunun için denetlenecek kurum ve kuruluş hakkında araştırma yaparak aşağıdaki bilgilerden yararlanırlar.

- a) Genel bilgi;
 - aa) Şirketin ünvanı,
 - bb) Hissedarlar ve hisse nispetleri,
 - cc) Faaliyet konusu,
 - dd) İşyerlerinin adresleri,
 - ee) Özetlenmiş mali bilgiler (Bir önceki yıl),
 - Sermaye
 - İhtiyatlar
 - Vergi öncesi kar
 - Cirolar
 - ff) Organizasyon şeması,
- b) Personel Durumu;
 - aa) Ödeme metodu,
 - bb) Yan ödemeler,
 - cc) Personel sayısı ve dağılımı,
- c) Muhasebe departmanı;
 - aa) Çalışan muhasebe personel sayısı,
 - bb) Muhasebe organizasyon şeması,
 - cc) İdari ve muhasebe prosedürleri,
 - dd) Hesap planı,
 - ee) Muhasebe uygulama araçlarının tespiti (elle yazım veya bilgisayar),
 - ff) Yönetime verilen raporlar,
 - gg) İç kontrol organizasyonunun durumu.
- d) Satışlar;
 - aa) Satış cirosunun mamullere göre dağılımı,
 - bb) Satış ve tahsil metodları,
 - cc) Satış sözleşmeleri ile ihracat dosyalarının düzeni,
 - dd) Ortalama müşteri sayısı,
 - ee) Kendi grubuna dahil şirketlere satışlar,
- e) Satın alma;
 - aa) Yıllık satın almanın parasal değeri,
 - bb) Satıcıların adet olarak miktarı,
 - cc) Satın alma departmanının çalışma usulü,
 - dd) İthalat dosyalarının düzeni,
 - ee) Kendi grubuna dahil şirketlerden satın almalar,
- f) Envanter;
 - aa) Envanter sayımı metodu,
 - bb) Fiziki sayımın süresi,
 - cc) Fiziki sayımın denetimi,
- g) Üretim faaliyetlerinin muhteviyatı.
- h) Maliyet sisteminin saptanması.
- i) Sabit kıymetlerin durumu;
 - aa) Yıllara göre dağılımı,
 - bb) Değer kayıpları,

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

- cc) Sayımların kontrolü,
- j) Şirket borç ve alacaklarının durumu.
- k) Vergi idaresi ve diğer resmi kuruluşlarla ilişkileri.
- l) Son iki yıl bilanço ve kar/zarar tablolarının fotokopileri.
- m) Özel bilgiler.

Meslek mensupları yukarıda belirtilen bilgilerin ışığında denetim ücretini, denetiminin kapsamı ve planlamasını tespit ederler. **(10 puan)**

Denetimin Planlaması: Denetim Öncesi Saptanacak Hususlarda belirlenen konular bu değerlendirmede dikkate alınarak planlama yapılır. Denetimin zaman sürecini, denetimde görevlendirilecek eleman sayısını ve iş bölümünü, iç kontrol organizasyonundan yararlanıp yararlanılmayacağını, denetimde ağırlık verilecek hususları içeren yazılı bir denetleme programı yetkili meslek mensubu tarafından hazırlanır ve çalışma dosyası açılarak denetime başlanır. **(5 puan)**

Denetim Kontrolü: Meslek mensupları denetimin her safhasında planlama ve kontrolü etkin ve yeterli şekilde yerine getirmelidirler. Denetim faaliyetinde görev alan elemanların çalışmalarını yönlendirilmesi ve denetimin amacına uygun bitirilmesi, denetim sorumluluğunu üstlenen meslek mensubunun görevidir. **(5 puan)**

b) Araştırma ve İncelemenin Planlanması: Planlama, tasdik mahiyeti, kapsamı ve zamanlaması dikkate alınarak, çalışmanın doğru bir biçimde yönlendirilmesi, sistemli bir şekilde yürütülmesi ve nihai amaca ulaştırılması için yapılır. Tasdik çalışması ile ilgili olarak yapılacak planlamada;

- a) İşletmenin organizasyonu, iç kontrol sistemi, çalışma tarzı, üretim süreci ve iş akışı ile işletmenin içinde bulunduğu sektör vb. hususlarda gerekli araştırmaların yapılması,
 - b) Mali tablolar, önceki döneme ait çalışma kağıtları ve tasdik raporları, vergi inceleme raporları ve diğer işletme ile ilgili raporların gözden geçirilmesi,
 - c) İşletmenin muhasebe politikasının incelenmesi; yayınlanan muhasebe standart ve ilkelerine uygunluğunun araştırılması,
 - d) Tasdik çalışması sırasında bilgi alınabilecek ve veri hazırlayacak işletme personelinin belirlenmesi ve bunlar arasında koordinasyonun sağlanması,
 - e) Yazılı tasdik çalışma planının hazırlanması,
- gerekir. **(10 puan)**

CEVAP 4 – Meslek mensubunun belirleyici özelliklerinden biri kamu yararına uygun hareket etme sorumluluğudur. Bu sorumluluğun yerine getirilebilmesi için meslek mensubunun Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelikle getirilen etik ilkelerine uyması gerekmektedir.

Etik ilkeler üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm tüm meslek mensuplarının uyması gereken temel etik ilkelerini ve bu ilkelerin uygulanması için gereken kavramsal çerçeveyi sunmaktadır. Kavramsal çerçeve; meslek mensuplarının temel ilkelere uyum ile ilgili tehditleri belirlemeleri, bu tehditleri ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir düzeye indirgemek için koruyucu önlemleri almaları için gerekli bir rehberdir.

Tüm meslek mensuplarının uyması gereken zorunlu temel etik ilkeleri aşağıda sunulmuştur.

1) Dürüstlük: Meslek mensuplarının tüm mesleki ve iş ilişkilerinde doğru sözlü ve dürüst davranmalarıdır.

2) Tarafsızlık: Yanlı veya önyargılı davranarak; üçüncü kişilerin haksız ve uygunsuz biçimde yaptıkları baskıların meslek mensuplarının mesleki kararlarını etkilememesi veya engellememesidir.

3) Mesleki Yeterlilik ve Özen: Meslek mensubunun mesleki faaliyetlerini yerine getirirken teknik ve mesleki standartlara uygun olarak, özen ve gayret içinde davranmasıdır.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

4) Gizlilik: Meslek mensubunun mesleki ilişkileri sonucunda elde ettiği bilgileri açıklamasını gerektirecek bir hak veya görevi olmadıkça üçüncü kişi veya gruplara açıklamaması ve bu bilgilerin meslek mensubunun veya üçüncü kişilerin çıkarları için kullanılmamasıdır.

5) Mesleki Davranış: Meslek mensubunun mevcut yasa ve yönetmeliklere uymasını ve mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü davranıştan kaçınmasını ifade etmektedir.

Meslek mensuplarının içinde bulunduğu koşullar temel etik ilkelerine uymakla ilgili birtakım tehditlerin ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu tür davranış, durum veya ilişki tehdit olarak adlandırılır. Tehdit oluşturacak bütün durumları tanımlamak ve tehdidi hafifletecek uygun davranışı belirleyebilmek mümkün değildir. Ayrıca, iş ilişkilerinin yapısının sürekli olarak değişmesi sonucu yeni tehditler ortaya çıkabilir. Bu nedenle meslek mensubunun temel etik ilkelere uymaya yönelik tehditleri belirlemesi ve değerlendirmesini gerektiren bir kavramsal çerçevenin hazırlanması kamu yararına olacaktır. Bu düzenleme, etik ilkelere uymaya yönelik tehditlerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yanıtlanmasında meslek mensubuna yardımcı olacak bir çerçeve sunmaktadır. Saptanan tehditlerin önemsiz olmadığı durumlarda, meslek mensubu bunları ortadan kaldıracak veya kabul edilebilir bir düzeye indirecek önlemleri uygulamalıdır.

Herhangi bir tehdit söz konusu olduğunda meslek mensubu, bu tehdidi ortadan kaldıracak koşul veya ilişkileri biliyor veya bilmesi bekleniyorsa, tehdidi ortadan kaldırma yükümlülüğü vardır.

Meslek mensubu bir tehdidin önemini değerlendirirken hem niteliksel hem de niceliksel faktörleri dikkate almalıdır. Bağımsız çalışan meslek mensubu uygun önlemleri alamıyorsa, belirli bir hizmetin ifasını azaltmalı veya sona erdirmeli, bağımlı çalışan meslek mensubu işveren işletmedeki görevinden istifa etmelidir.

Meslek mensubu bu etik ilkelerden birisini istemeyerek ihlal edebilir. Bu tür bir ihlal tespit edildiğinde kısa sürede düzeltilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.

Meslek mensupları, temel etik ilkelerinin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklardan kaynaklanan çatışmaları bu düzenlemede yer alan temel etik ilkeleri esas alarak çözüme kavuşturmalıdır.

İlgili tüm seçenekleri değerlendirdikten sonra, etik çatışma hala çözümlenemiyorsa, meslek mensubu çatışmayı yaratan konu ile ilgisini sürdürmeyi reddedebilir. Meslek mensubu, şartlar çerçevesinde, sözleşme ekibinden ya da belirli bir görevden çekilmeye karar verebilir veya sözleşmeyle, firmasıyla veya işverenle ilişkisini tümüyle kesebilir.

(10 puan)

CEVAP 5- Oda Disiplin Kurulu Kararlarına İtiraz: Oda disiplin kurulunun kararlarına karşı ilgililer bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde ilgili oda aracılığı ile veya doğrudan Birlik Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. Posta ile yapılan itirazlarda, itiraz dilekçesinin iadeli taahhütlü olarak postaya verildiği tarih esas alınır.

Birlik Disiplin Kurulu; itiraza konu olan bu kararları dosya üzerinde inceler. Ancak geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, yeminli sıfatının kaldırılması ve meslekten çıkarma cezalarına ilişkin disiplin kurulu kararlarının incelenmesi sırasında ilgili meslek mensubunun isteği halinde veya gerek gördüğü takdirde duruşma yapılmasına karar verebilir. Birlik Disiplin Kurulu; inceleme konusu kararın onanmasına veya kararın bozularak kovuşturmanın derinleştirilmesi için ilgili odaya dosyanın geri gönderilmesine karar verebilir. Yeniden inceleme gerektirmeyen hallerde Birlik Disiplin Kurulu; uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

(8 puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Kararların Kesinleşmesi: Birlik Disiplin Kuruluna otuz gün içinde itiraz edilmeyen ilgili Oda Disiplin Kurulu kararları, itiraz süresinin geçirilmesi ile kendiliğinden kesinleşir ve gereği ilgili Oda tarafından derhal yerine getirilir.

Süresinde itiraz edilen dosyalarda ise, Birlik Disiplin Kurulunun verdiği kararlar kesindir. Ancak, Birlik Disiplin Kurulunun itirazların reddine ait kararları, Maliye Bakanlığının onayı ile kesinleşir. İlgililer bu kararlara karşı, kararların iş veya ikametgah adreslerine bildirim tarihinden itibaren idari yargıya başvurabilirler.

(7 puan)